

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
m é r s é k e l t á r j e g y z é k s z e r i n t s z á m í t f e l .

Előrevetett árnyak.

•Eddig a gonoszok megbüntetése folyt, most következik a jók megjutalmazása!• mondta rövid pár hét előtt közéletünknek egyik kitünősége, akiről talán fölsőleges is megemlitenünk, hogy telivér szabadalvúpárti.

És aztán magyarázatképen hozzátette a mondásához: •Eddig minket büntetgettek, mi voltunk a gonoszok! az ő szemükben, gyalázta, hirlapilag meghurcoltak, a legotrombább támadásokkal illeltek a legméltatlanabban: most aztán elkövetkeznek a jók megjutalmazása; — a tiszteletreméltó sünök, élükön Sima Ferencel, jutalmazgatni fogják önmagukat, mert hiszen ki volna itt jobb, mint ők maguk?

Megkacagtuk akkor ezt a találó mondást, távolról se hívnék, hogy annak utóbbi passzusa olyan hamar váljék valóra. De im, ma már világos előttünk, hogy a jók jutalmazása elérkezett, látjuk előrevetett árnyékát annak, milyen formában lesznek a jutalomdíjak osztogatva.

Először is a leendő polgármester, a mai h. polgármester azon bokros szolgálatai honoráltatnak, miket a sünöknek T a s n á d y polgármestersége idejében, mint városi ügyész, azokkal a fejtejtőre esett jogi vélemények nyilvánításával tett, amelyek célja egyéb se volt, mint aláadni az akkori polgármester állását.

A jó reményben, hogy ez a jogászai kapacitásunk a közel jövőben már valószínű polgármester lesz, — kiszakítván az ő éves fizetését a többi tiszti fizetés kötelékéből — felemelték azt évi 2000 frtra.

Nem tartjuk ugyan valami nagyon jól javadalmazottnak Szentes város polgármesterét 2000 frttal sem, bár így csaknem Csongrádvármegye alispánjával jön egyosztályú fizetési fokozatba; — de igenis a legnagyobb abszurdumnak tartjuk azt, hogy amíg a városi tanácsnokok évi fizetése 700—700 frt; egyes — nagy vagyoni felelősséggel tartozó pénztáros és ellenőr 600—500 frt, a város főorvosáé pláne 300 frt, az alorvosoké 400 frt, — hogy, mondjuk, a mi viszonyaink közt, amikor nyomászó anyag helyzetünkben és felszigazott pótdadónk mellett, a tiszti fizetések általános emelésére még gondolnunk sem szabad egy ideig, — hogy akkor egyetlen egy tiszti állást kikapva a többi közül, legyen az bár a legfőbb,

az összesnek a feje: annak javadalmát tetemesen emeljük, ezzel a többi tiszti állást erkölcsileg is mélyen aláüllyesztvén.

De hát a jók megjutalmazása vette kezdetét és a levegőben mesés hírek kavarognak azon tervek fölől, amelyek e megjutalmazásokat keresztülvinni lesznek hivatva. És hogy e hírek nem pusztá hirmások, hanem komoly alappal is bírók, ezt már a polgármesteri fizetés emelésének tényével is beigazolvólátjuk, ha másik bizonyítékát, az 5-ik gyógyszerárt felállítását szükségességének hirlapilag felvetett eszméjében nem bírnánk is.

Eszünkben sincsen ehez a gyógyszerárt-kérdéshez hozzászólani. Hadd érjen az ügy magától, amikor, ha közszükséglet leendő, az 5-ik, sőt 6-ik gyógyszerárt is bizonyára fel fogják Szentesen, belügyminiszteri engedéllyel állítani; — de érdekes megfigyelni: milyen alkalmosság mellett, hogy úgy fejezzük ki magunkat, mennyire a hajánál fogva lett ez a patika-kérdés a nyilvánosság elé vonszolva, bizonyára valamely gonosznak megbüntetése és valamely jónak méltó megjutalmazása okáért.

Vajon a jók megjutalmazására irányuló törekvést lássuk-e abban az egységben is, amelyet a vasútnak vízzel leendő ellátása tárgyában Sima Ferenc a legutóbbi városi közgyűlésen reá akart Szentesre erőszakolni?

És ez esetben ki lett volna a megjutalmazott jó? Az-e, aki az egység elfogadását erőszakolta, vagy akivel egységet kötöttek?

Gonosz nyelvek azt állítják: az erőszakoló. De mi Petőfivel tartva, nem hallgatunk minden szíre-szóra.

Megfoghatatlan ugyanis: honnan merítette az úgynevezett vasúti ügyi bizottság a jogot ahoz, hogy akár a vasútgyben is, a városnak egy — a vasúttal semmi nekuszban nem levő ingatlana fölött, akárha a képviselőtestület utólagos jóváhagyása reményében, — bármi féle vállalkozóval vagy ajánlattevővel egységet kössön, mint ahogy köött Sima Ferenc a vízszükségletre nézve Zsoldos Ferencel, a gödörös-tér fölött?

Utána jártunk a dolognak, végilapoztuk az azon körbeli városi közgyűlési jegyzőkönyveket, amelyből a

vasúti bizottság a mandátumát nyerte, de ezen közgyűlési határozatokban e tisztes aggkört megért bizottság részére semmi olyas jogokat biztosítva és megszabva nem látunk, amilyeneket magának vesz és követel.

1880. évi febr. 10-én választatott meg a közgyűlés által, az azóta sok személyi változáson keresztül ment vasúti végrehajtó bizottság, a közgyűlési jegyzőkönyv tanúsága szerint oly meghatalmazással, hogy: •a mutakozó körülményekhez képest, a tervezett vasútnak mely iránybani kiépítése tekintetben az egyes nagyobb földbirtokokkal és szomszéd városokkal és községekkel magát érintkezésbe téve, esetleg a vállalat keresztülviteléhez megkivántató költségek viselése tekintetéből több tekintélyes hazai pénzintézet — vagy magánvállalkozókkal is lépjen egyezkedésbe.

Ez volt az eredeti megbízása a vasúti bizottságnak és ez a megbízás akkor, amikor Szentes véglegesen a szentes-szt.-mártoni vonal kiépítésére határozta el magát, az 1885. jan. 27-iki közgyűlésen, a következőkkel lett kibővítve: •Megbízatik a vasúti bizottság az építési engedélynek Szentes város részére leendő kinyerése iránti lépések és felterjesztések megtételével, a kölcsön kieszközölésével és hogy a vasút forgalomban tartása iránt a szükséges lépéseket tegye meg.

Jog és meghatalmazás adatott még a bizottságnak arra, hogy a költségvetés keretében a vasútépítést foganatosítsa és az egészet lebonyolítsa. De arra, hogy a vasúttól teljesen független városi tulajdont képező ingatlan fölött bárkivel, bármi érdekből is akár feltételes egységet köthessen az a bizottság, — no erre ugyan soha senkitől semmiféle meghatalmazást nem nyert.

Nagyon messze megyünk, ha már annyi jogot is megadunk ma a vasúti ügyi bizottságnak, hogy a gépnek vízzel leendő ellátása tárgyában esetleg javaslatot terjeszthetett volna a közgyűlés elé, akárha oly értelemben, hogy arra nézve a város esetleg Zsoldos Ferencel kössön egységet.

A legfőbb joga és kötelessége azonban az volna ez idő szerint a vasúti ügyi bizottságnak, hogy végre beszámoljon a városnak: hogyan és miként sáfárkodott a reá bizott pénzzel? Szóval, hogy a vasútépítés végszámadását végre terjessze be: hadd lássuk már, volt-e és mennyi megtakarí-

tás annál a nevezetes házi kezelés mellett való építkezésnél?

De erre a leszámolásra — kivált ma — úgy látszik, hiába várunk.

Ma elébbvaló dolga van a városnak. Dicsősége sugarainn verőfényét kell árasztgatni a jókora, hogy őket megjutalmazzza.

Városi közgyűlés.

(1893. aug. 28.)

A járványkórház be van rendezve a túl a kurcai épületben. Az ágyakat beállították és felszerelték, de nem volt *gyanús* beteg, akit befektessenek és mert az még sem járja, hogy járványkórházunk legyen, de hozzávaló betegünk meg ne, hát egynémelyek, a vezérek sorából elhatározták, hogy befektetik a járványkórházba betegnek magát a — várost.

Alkalmul kínálkozott erre a f. hó 28-iki közgyűlés és annak tárgysorozata.

A közgyűlés úgy is a járványkórházul berendezett épület egy tanácstermében folyik le; a nagy beteget tehát nem is kelletik valami messzire elszállítani; — a betegség nemét meg megadja a tárgysorozat.

Hogy miként és miben, ezt minden bővebb magyaráztatás nélkül is meg fogja érteni mindenki, a gyűlés lefolyását tárgyaló referendámból.

Mert más volt a törekvés, más volt a terv, amellyel ez a közgyűlési kampany megindult és megint más a végkifejződés, mely nagyon meglephette a legutóbbi időkben állandóan diadalokhoz és ahoz szokott vezért, hogy hivi tuskón-bokron át, gondolkodás nélkül vakon követték, lett legyen az, amire parancsa szerint cselekedtek, a város érdekében levő, avagy annak határozottan romlását okozó. A törekvés — mint már fentebb is említettük, odavitt volna, hogy a város menthetetlenül beledől általa a betegségbe. A végkifejződés meg: a vezér csúfos veresége, előidézve saját pártja által.

Megvolt ennek a haszna, hogy csirájában leküzdött a fenyegető veszedelem és mindössze — szerencsére — csak egy tapasztalattal vagyunk gazdagabbak: hogy t. i. nem csupán a Tasnády Antal dr. polgármestersége idejében csináltak a mi népboldogítóink a városi közgyűléseket, hanem csinálnak bizók ilyent maguk közt is.

Talán csak éppen, hogy ki ne jöjjenek a zajongás nemcs sportjának gyakorlatából.

De ezt a stil- és torokgyakorlatot aztán olyan alaposan megcselekedték, hogy egyik saját leggalyasabb hívuk szavai szerint: »Ilyen csunya közgyűlés nem volt, mikor a pákulicokkal veszekedtünk és Tasnády volt a polgármester, sem».

Az épületes közgyűlésnek különben, melyet interpellációk özöne nyitott meg, a következők vala a lefolyása:

Elnök: Burián Lajos h. polgármester a gyűlést d. e. 9 órakor megnyitván, Pollák Sándor dr. bejelenti, hogy vármegyei főorvossa nevezetett ki s hogy ennek folytán városi főorvosi tisztéről lemond. Rövid beszédében vázolta 24 éves városi főorvosi működését, megköszönve a bizalmat, amellyel ez idő alatt Szentes város képviselőtestülete iránta viseltette. Együttal kéri, hogy őt új állásában is — mint eddig tették — hathatósan támogassák.

Ezzel a volt főorvos elhagyta a közgyűlés termét és Sima Ferenc méltatta melegen a leköszönt főorvos bokros érde-

meit, miket a közgyűlés jegyzőkönyvbe iktatni határozott örömmel azon kifejezésével együtt, hogy a város volt főorvosát ily megérdemlett kitüntetés érte.

Erre aztán megnyit az interpellációk zsilipje, amelyek mindenike csaknem megannyi miniszterzaklató deputáció kirendelését zúdította a városi közzpénztár nyakába.

Először is Szántó Dániel mondott el egy hármas interpellációt. Azt kérdezi a polgármestertől: mi történik a város 20.000 frtos vasúti kauciójával? milyen stádiumban van a szentes-vásárhelyi vasúttal való egyesülés kérdése? és milyen intézkedés történt eddig a keramitút-vám ügyében?

Es megtörtént az a furcsaság, hogy a polgármesterhez intézett interpellációkra Sima Ferenc válaszolt. Talán, hogy kifejezést adjon külsőleg is annak a ténynek, hogy a h. polgármester csak látható feje a városi magisztrátusi hatalomnak, de annak exekutív ereje nem ő, hanem Sima Ferenc.

Válaszolta pedig a h. polgármester úr szöcsöve, hogy a 20.000 frtot azonnal visszakapjuk, ahogy a közgyűlés elfogadja a vasútiügyi bizottság által Zsoldos Ferencel kötött egyességet, ami pedig — hite szerint — a mai napon meg fog történni; továbbá, hogy a vasúti egyesülést megkísérlették ugyan, de akkor eredménytelenül és így e részben újabb tárgyalások lesznek. Ami a keramitút-vámját illeti, hát erre — úgy mond — a megyével már egyességet kötött a város, csak az új tarifát kell kidolgozni, amiről a szeptember hó 11-iki közgyűlés elé lesz jelentés terjesztve.

Az istenek a tudói: mi mély bölcsesség vagyon e hármas válaszban olyan, amit a h. polgármester nem épp úgy adhatott volna elő, mint Sima Ferenc.

De hát ez így esett. Ne firtassuk: miért? Annyi bizonyos, hogy miután néminemű vita folyt vala le a fölött: egyesüljünk-e a Szentes-vásárhelyi vasúttal, vagy ne? — a közgyűlés a helyettesítés útján kapott választ az interpellálással egyetemben tudomásul vette.

Folytatta az interpellálást Szeder János: hogy vajon el van e már intézve az italadó bérlete ügyében a város által a pénzügyminiszternél benyújtott kérvény? Mert ha nincs elintézve: úgy akkor indítványozza, hogy deputáció menjen ez ügyben a miniszterhez.

A kérvény — persze — még nincs elintézve. A h. polgármester is így vallja. Kiküldetik hát a deputáció N^o I. Tagjai: Burián Lajos, Balogh János és Sima Ferenc.

Utolsó interpellálóknak felel megkedt Sima Ferenc. Azt mondják, szellőztette a szegedi törvényszéknek a szentes-vásárhelyi vasúti kisajátításon tárgyabban keletkezett határozatát, mint igazságtalant.

A szellőztetésben társai voltak: Ecséri Lajos dr. és Filó Tihamér dr.; míg Balogh János azt a bölcs megjegyzést tette, és erre még külön fel is hívta a figyelmet, hogy a bírói határozat szerint a vasúti érdekeltséget a kisajátításnál Schlesinger dr. és Csató Kálmán dr. képviselték, holott köz tudomású tény, hogy ezek az urak a kisajátítási vállalkozók és e minőségükben az építő érdekeltséget nem képviselhették volna.

Balogh János e fejtegetőre állított végkövetkeztetéséből tehát megtudjuk, hogy a vasúti érdekeltség, mely nem épít, hanem vállalkozóval épített, e vállalkozónak kellett, hogy az építéssel járó minden jogot és kötelezettséget átadjon. Megtudjuk, hogy ez a vállalkozó viszont a kisajátítást alvállalatba adta a fentnevezett ügyvédeknek, természetesen szintén a vállallattal járó minden jogok és kötelezettségekkel. És megtudjuk, hogy ennek dacára a nevezett két ügyvéd nem képviselhette volna önmagát önmagával a kisajátítási tárgyalásokon.

Valóban, Balogh János bölcs férfiú és logikája legalább is olyan erős, amilyen mély az ő bölcsesége.

A fényes szónoklatok hatása alatt aztán kettős akcióra, illetve harmasra határozta el magát a képviselőtestület. 1. A szegedi kir. tábla elnökének figyelmét hívja fel a példátlan esetre; 2. A vármegye közgyűléséhez indokolt előterjesztést tesz ez ügyben; 3. Deputációt meneszt az igazságügyminiszterhez. Deputáció N° 2.

Ennyi sok interpelláció szerencsésen átvergdőve, végre sora került a tárgysorozatoknak, amelynek 1-ső pontját, a pénztárvisszafizetéstől szóló jelentés tudomásul vették.

Nagy örömmel vették tudomásul Balogh Jánosnak a kiküldetési tárgyában be terjesztett jelentését, mely sok jó igérettel vagyon teli. Nevezetesen, hogy az országos vásárainkat rövid időn ismét szombaton, vasárnap és hétfőn fogjuk tarthatni; hogy a közoktatásügyi miniszter már a jövő tanévtől államségélyt ad a főgimnáziumnak és addig is megköveteli a 12-ik tanári állás betöltését; meg hogy a belső tehenei gazdáknak biztosítani fogják állami költségen a Tiszán való vízi közlekedést.

A legnagyobb örömmel azonban mégis azon belügyminiszteri határozatot vették, amely Tasnády Antal dr. a polgármesteri állásról végleg lemondottnak állítja. E fölött oly nagy vala az öröm, hogy elhatározták, miszerint a belügyminiszter előtt is fejezze ki egy deputáció az ő halálgat azért, hogy Szentesen — e határozatával — a közbékekét helyreállította. Deputáció N° 3.

Hogy miként állítódott helyre az a közbékek: lásd a közgyűlés további folyását.

Hosszas és meglehetősen szenvedélyes vita után, amelyben sok-sok szónok vett vala részt, fogadták el erre névszerinti szavazással Temesváry Antalnak a polgármesteri fizetés felemelnie célozó indítványát azzal, hogy idővel majdan a többi tiszti fizetés is a 2000 frtra felemelt polgármesteri fizetéssel lesz összhangba hozandó.

Majd a Pollák Sándor dr. főorvos lemondása folytán megüresedett főorvosi tisztre ejtették meg a helyettesítést rendkívül eredeti módon.

Megcselekedték ugyanis, hogy Lábos Endre dr. alorvost helyettesítették a nagyobb méltóságú, de csekélyebb fizetésű és jövedelmű főorvosi állásra, míg az ő helyére viszont, a jobb fizetésre és több jövedelemre László Vilmos dr. helyettesítették alorvosnak.

Ezt a kis stiklikte követően vagy másfél óráig dült a közbékek Szentes város képviselőtestülete pacifikált közgyűlésén, a vasútiügyi bizottságnak a vasút vízzel ellátása tárgyában Zsoldos Ferencel kötött egyessége fölött kifejtett vitában.

Sima Ferenc, úgy is mint a vasútiügyi bizottság elnöke, magyarázta meg először apróra: milyen előnyös a városra az egyesség elfogadása, mely unikum a maga nemében.

Mert Zsoldos Ferenc 30 esztendeig ad vizet a városnak és ezért a város mit ad neki cserében? jórómán semmit. Képpített meg egy vagányt a Zsoldos Ferenc javára, a vasútjánál felmenti Zsoldos Ferencet mindenféle kötelezettségek alól, tehát sem fekbért sem pedig keramitút-vámot nem fog kelleni a vasúton érkező áru után fizetnie, és átengedi neki 30 évre azt a gödrös járt, amelyet egy ízben már eladtunk 5600 frtért ugyancsak Zsoldos Ferencnek, de amiért akkor még ezt a vételár is keveseltük. A kapott vizet aztán, — ha építünk hozzá csatornát a kispacsi csatorna mintájára, hát akkor elvezethetjük ingyen a vasúthoz. Meg lesz pedig az a óriási előnyök, hogy nyomban, ahogy a csatornát megépítettük és a vizet elvezettük, visszakapjuk a 20.000 frt biztosítási pénzünket.

Hát nem kitűnő üzlet az, amit a város az egyesség elfogadásával köt? Két kézzel kell kapni az ilyenent.

És — rettenetes elgondolni is — a kép-

viselőtestület többsége nem kapott még egy kézzel szemezzen a jó zsiros vasáron.

Szedér János nem szereti az a féle közösjóságot, amilyen az a víz volna; nem kellett az alku Sarkadi Nagy Ferencnek, ifj. Várady Lajosnak, Kristó N. Istvánnak, Szánthó Dánielnek, Pataki Józsefnek, meg másoknak sem. Csupán Filó Tihamér dr. és Udvardi Sándor szeretnék — Sima va le együtt — a várost illetéknében boldogítani, — és ebből a boldogítási törekvésből meg az elne teljes erővel való tiltakozásból egész csinos kis közgyűlési helyet kerekedett, a helyre állt közbéke nagyobb dicsőségére, miközben nem egy kemény szó repült sulyosan ide-oda. A csata vége az lett, hogy Sima va Ferenc egysége 19 szóval, 50 ellenében elbukott és a többség elhatározta, miszerint a vásártér arra alkalmas pontján a város ártézi kútát fúrasson, mely úgy a vasút valamint az azon lakók vízszükségletét fódözze.

A vasúti bizottsági tagságról leköszönt Fekete Márton és Bányai József helyére ezután Ecséri Lajos drt és id. Temesváry Antal választották meg és az 1894-re érvényes virilis névjegyzék egybeállítására kiküldték az adóügyi tanácsnokot, Szánthó Lajost, Pataki Józsefet és id. Temesváry Antalt.

A tárgyszerőzart próbb ügyeinek elintézése után aztán a közgyűlés, — melyből Szentes város épkezláb került mégis ki és nem lón a járvány-kórház beteggyába fektetve — délután 4 óra tájt véget ért.

Ujdonságok.

Szentes, 1893. augusztus 31.

— **Személyi hírek.** Feuer Náthán dr. egészségügyi felügyelő, miután Tömörkényt, Szegvárt és Mindszentet újból beutazta és ott személyesen intézte el a járványra való tekintettel szükségéseket, a f. hó 29-én Szentesre érkezett. Itt megtekintette a túl a kurcaí járvány-kórházat, megvizsgálta a kórházban volt és azóta meggyógyult egy gyanús beteget, elrendelte a hiányok pótlását és aztán Szegedre utazott. — Tallián Béla főispán holnap délben Szentesre érkezik és vasárnap reggelig fog körünkben időzni.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága a f. évi szeptember hó 2-án, délelőtt 9 órakor tartja azon havi rendes ülését, a vármegyeház nagyszobájában.

— **A kolera vármegyénkben.** Legutóbbi tudósításunk óta a veszedelmes járvány sokat vesztett erejéből vármegyénkben. A megbetegedések a leginkább inficiált községekben, Mindszentben és Csongrádon nem olyan tömegesek, mint előbb voltak, a betegség maga szelidebb lefolyású és a halálzási arány jelentékenyen csökkent. Reményleni lehet, hogy a szigorúan foganatosított óvintézkedésekkel sikerülni fog minden nagyobb veszedelemnek és a járvány szélesebb körben való elterjedésének gátat vetni. Szentesen, a f. hó 29-én szintén fordult ugyan elő egy gyanús megbetegedés, azonban ez esetben nem az *asiái* kolera vá van dolgunk, a beteg még aznap jobban lett, sőt — mint halljuk — másnap reggelre ki is szökött a kórházból, ami ha igaz, szép tanúságot tesz az ott alkalmazott ápoló-személyzet megbízhatóságáról. A vármegye egyéb községeiben, a rendelkezésünkre álló statisztikai adatok szerint, a járvány kitörésétől tegnap délig a helyzet a következő volt: Csongrádon eddig összesen 38 kolera-

eset fordult elő 23 halálzással; legutóbbi kimutatásunk óta tehát 20 betegedés 9 halálzással. Tápén 7 megbetegülés 4 halálzással. Szegváron 2 megbetegülés 1 halálzással. Csanyon egy megbetegülés. Dorosmán 2 betegedés és ugyanannyi halálzással. Sövényháza 1 megbetegedés meggyógyult; Szentesen 1 gyanús megbetegedés és Mindszentben, beleértve Tömörkényt is, 61 megbetegedés 43 halálzással. A megye területén tehát az összes koleraesetek száma eddig 113, a halálzásoké pedig 73. — Csató Zsigmond dr. alispán és Pollák Sándor dr. m. főorvos a f. hó 28-án személyesen voltak ismét Csongrádon, hogy ott a tett óvintézkedéseket felülvizsgálják és értesülésünk szerint bizony ott is csak, épp úgy mint Mindszentben, a hatóság közeegek megbízhatatlanságát kellett tapasztalniuk. A meglátogatott 6 kolera-beteg közül csak egyetlenegy volt szigorúan elkülönítve a hoztáartozóitól, és csak egy volt valóban orvosi gyógykezelés alatt, míg a többi kolera-beteget Hegyi páter gyógyította. De hát ez természetes dolog odaát, Csongrádon, ahol a páter lapja, a *Tiszavidék* olyanformán buzditja a népet, hogy aki kolera-ba esik, az első sorban is papot hívasson, hogy lelke megtisztuljon, aztán, ha éppen akarja, hivatott orvost is, aki a testét meggyógyítsa.

— **Uj gimnáziumi tanárok.** A gimnáziumi bizottság a f. hó 28-án tartott ülésében választotta meg, a városi főgimnáziumnál üresedésben volt két tanszékre az új tanárokat. Megválasztották: rajztanárnak Krisztián István, matematika tanárnak pedig Demeter István. Érdekes világot vet közállapotainkra, hogy maga Sima va Ferenc, a rajzoló-geometriai tanszékre pályázott egyik igen jeles képzettségű tanerő megválasztatása ellen, ott a gimnáziumi bizottsági gyűlésen azzal a tagtársai felébe sugott jeles mondással korteskedett: *»Ne szavazz rá, hiszen lutheránus!»*

— **Veszedelmes csavargó.** Késmárki Sándor a neve, illetőségi helye a szomszédos Kun-szt.-Márton. Onnan rándult át hozzánk a napokban egy kis vendégszerelésre, több helyen kopogtatva be, hol disznó-kereskedőnek adva ki magát, hol meg fenyegető követelésekkel lépve fel, mint kéregető. Végre a Mészáros József városi rendőr szomszédságában, ahogy éppen szintén követelőzött, áthívtatták a lefűlésére az épp otthon időző rendőr, aki menten átment és nyakon is csipte a jó madarat. De Késmárki Sándornak nem igen impónált a rendőri tekintély, mert a nála levő nagykéssel szembeszállt Mészárossal és kezben több sérülést ejtett. Végre azonban mégis a rendőr maradt a győztes és bekísérte a kun város hősét, kit valószínűleg haza fognak toloncolni, hadd boldogítsa a szülővárosát.

— **Meghosszabbított iskolai szünet.** A kolerajárványra való tekintettel, a helygimnáziumi távirati rendeletet intézett a f. hó 29-én a vármegye alispánjához, hogy azon esetben, ha a szentesi főgimnáziumba a vármegye vagy más vidék inficiált községeiből is iratkoznak be tanulók, akik esetleg a ragályt behurcolhatják: a gimnáziumi oktatás megkezdése egyelőre elhalasztandó, míg olyan iskolákban, melyekbe idegenből nem iratkoznak be tanulók, az iskolai év a szokott időben megnyitható. Ehez képest Csató Zsigmond dr. alispán intézkedni fog, hogy a főgimnáziumunkban az 1893—94-iki iskolai év szorgalmi ideje a szokott időben meg ne kezdessék, valamint a polgári leányiskolában sem, mert hiszen a tanintézetünkbe is iratkoznak be rendszerint olyan tanulók, akik inficiált területről jönnek hozzánk és

a ragály fertőző anyagát könnyen behurcolhatnák.

— **Gyermekrablás.** Sok bajuk van egy idő óta a rendőrséggel Czákó Karolinának és Kötövcis Kálmán meg Lajos testvéreknek, de a rendőrségnek is ő velük. Valami családi perpatvarnak kell a dologban lenni, mely egy kis gyermek körül folyik, és legutóbb is Czákó Karolina tett panaszt a rendőrségnek, hogy a nevezett két testvér az ő 9 hónapos Kálmán Géza nevű kis fiát tőle elrabolta. A gyermeket aztán karhatalommal vitte vissza a rendőrség az édes anyához, de hogy most már aztán nyugton maradhat-e a gyermekével: az kérdéses.

— **Piacrendészetünk.** Az e tárgyban történt multikori felszólalásunk óta lényeges javulás állt be a piacon közfogyasztásra szánt élclmi szerek orvosrendőri vizsgálata tárgyában. A vizsgálatot megejtő orvos most naponta tényleg elkofoztatja a rossz dinnyét és gyümölcsöt és szigorú ügyet vet a haláruló kofaasszonyságokra is, kik minden fufangot kieszelnek, hogy mocsráhalaknál túladjanak. Így — ha most az orvost látják közeledni, egyszerűen felkapják a kosarukat és sietnek elmenekülni a vizsgálat elől, ami azonban nem mindig sikerül, mert a napokban is cicsipett a posztos rendőr két ilyen halas kofát, ahogy a mocsráhallal ki akarták kerülni a vizsgálatot. Hogy miért kerül nálunk különben a piacra csupa mocsráhal és csak elvétve tiszai, mikor a halászati jog bérliójének szerződéses kötelezése, a szentesi piacot tiszai hallal ellátni? — erre feleljen meg az eljáróság, melynek kötelezése volna a várossal szerződéses viszonyban levőket szigorúan ellenőrizni, hogy szerződéses köteleességüknek eleget tegyenek.

— **Nem kell menni katonának.** Hirt adunk róla már korábban, hogy helygimnáziumi teri körrendelet folytán, a kolera által inficiált területekről a tartalékosoknak nem kell bevonulniuk az ideai hadgyakorlatra, miről az illető terület politikai hatósága mindenkor értesíteni tartozik a hadkiegészítő parancsnokságot. Szentesen egészen a f. hó 29-ig nemhogy kolera, de még kolera-gyanús megbetegedés sem fordult elő, természetes hát, hogy a politikai hatóság nem tett mert nem tehetett lépéseket a tartalékosoknak a gyakorlatokra való bevonulása ellen. Így aztán bizony többen útnak eredtek már a bevonulásra, mikor a f. hó 29-én Pintéri József II. tized 796 sz. alatti lakos gyanús betegségbe esett. De a rezervisták tulajnyomó részét mégis itthon érte meg a rendőrkapitány által közhírré tett intézkedés, hogy nem kell berukkolniok és természetes, hogy ezt az intézkedést örömmel is fogadták a rezolvista katonák.

— **Egy kis helyreigazítás.** A helybeli izraelita népiskola iskolaszékének lapunkban is közzétett iskolai értesítésébe egy kis hiba csúszott be. Az volt ugyanis írva, hogy a beiratások az 1893-94-ik tanévre az iskolaeépületben fognak eszközöltetni, holott a beiratások, mint eddig minden évben, úgy az idén is, a templomnál levő hitközségi tanácsteremben folynak. Felhívjuk e körülményre a tanköteles gyermekekkel bíró szülők figyelmét.

— **Elhalasztott vásár.** A kolerajárványra való tekintettel a gyulai nyári országos vásárt, mely tegnap vette volna kezdetét, felsőbb hatósági rendelettel bizonytalan időre elhalasztották.

— **Táncitanítás.** Halász József Imre jónévi táncitanítónak lapunk mai számában foglalt hirdetésére ez úton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Égész selyem, mintázott Foulardok (mintegy 460 különböző fajban), méterenként 85 król 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 król 1 frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 3000 különböző szín- és árnyalatban) szállít postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájczka címzet levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (2)

ÉRTESÍTÉS.

A helybeli főgimnáziumba a beiratások f. évi szeptember hó 1. 2. és 3-ikán reggeli 8 óráról 12-ig és délután 3 óráról 5-ig az igazgatósági irodában eszközöltetnek.

A főlételt feltételei a következők:

a) Az első osztályba törvény szerűen csak a 9 évet betöltött tanulók vétetnek fel; 12 évesnél idősebb fiú felvétele felett a tanári-tesület határoz.

b) Az ismeretek mértékére nézve megköveteltetik, hogy a fiú a népiskola 4-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon és ezen ismeretét vagy nyilvános népiszkolai bizonyítvánnyal, vagy ennek hiányában külön felvételi vizsgálatot igazolja. A felvételt kivánó tanulók korukat keresztlevelel, illetőleg születési bizonyítvánnyal kötelesek igazolni.

c) A felsőbb osztályba való felvételt a nyilvános- és magán-tanulóknál attól tételeztetik fel, hogy az előbbi osztályról minden tantárgyból legalább elégséges előmenetelt tudjanak bizonyítani igazolni.

d) Minden tanuló első felvétele személyesen szülői, gyámja, vagy ezek megbízottjai kíséretében tartozik az igazgatónál jelentkezni.

e) A felvételi-, javító- és pótló-vizsgálatok augusztus 30-án tartatnak meg.

f) A főlételnél fizetendő beirattási-díj 50 kr., melyet minden újonnan belépő tartozik megfizetni. Ifjúsági könyvtári-díj 50 kr. Ezenkívül lefizetendő a beiratás alkalmával a tandíj felerészre. Az egész évi tandíj az algimnáziumban a helybeliekre nézve 12 frt., a vidékiekre nézve 15 frt.; a felgimnáziumban helybeliekre és vidékiekre egyaránt 24 frt.

A magántanulók bejegyzése szintén a beirattási napokon eszközölhető.

Azon tanulók, kik bármely rendkívül tárgyra beiratkoznak, kötelesek azt az év végéig tanulni.

Az 1887. t. c. 4-5. §-ai értelmében figyelemzetnek a tisztelt szülők és érdekeltek, hogy mindazon tanulók, kik életök 12-ik évéig újra nem oltattak, vagy 7-12 évükig sikeresen beoltva nem lettek, vagy valóságos himlőt ki nem állottak, addig míg e hiánynak eleget nem tettek, csak ideiglenesen vétethetnek fel.

Szentesen, 1893. augusztus 23.

A főgimnázium igazgatósága.

ÉRTESÍTÉS.

A szentesi ev. reform. egyház által fenntartott clemi- és ismétlőiskolába járásra kötelezett növendékek beiratása az 1893-94. iskolai évre a f. évi szeptember hó 1-5. napjain fog eszközöltetni.

Jóllehet, minden egyes növendék szülei felszólítottak, — s idézőjegyek a városi előjáróság intézkedése folytán kézbesítve lettek, — mindazáltal, ha tévedésből valaki ilyet nem kapott volna is, de 6-12 és 12-15 éves tanköteles gyermeke van: annak beiratása végett — a nevezett napokon — e g y h á z u n k t a n á c s t e r m é b e n multhatatlanul jelenjék meg.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. hó 7-ikén a reggeli isteni-tisztelet alkalmával fog megtörténni a templomban.

Szentes, 1893. augusztus 24.

Az egyeztetés megbízásából:

Gerőcs Lajos,

ref. felkész., a tanügyi biz. elnöke.

ISKOLAI ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. szülőket és gyámokat értesíteni, hogy a szentesi rom. kath. clemi-iskolájában az 1893-94. tanévre a beiratások a f. évi szeptember hó 1-ső és 2-ik napján fognak d. e. 8-12-ig és délután 2-4 óra közti időben, az illető tanítókat által eszközöltetni.

Szeptember 3-án reggeli 8 órakor lesz az ünnepélyes »Veni sancte« — és szeptember 4-én kezdetnek a rendes tanítások.

A midőn az érdekelteket ezúton is értesítem, egyúttal felkérem a szülőket és gyámokat, hogy a tanítás akadálytalan megkezdhetése végett gyermekeiket és gyámoltjaikat lehetőleg mielőbb beirattí sziveskedjenek.

Szentes, 1893. augusztus 20.

Korbuly Béla,
r. k. isk.-széki jegyző.

Irodalom.

A »Vasárnapi Ujság« augusztus 27-iki száma 15 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: »Dános.« (6 képpel: Wekerle miniszterelnök dánosai házárol, Háy Gyula rajza. Wekerle miniszterelnök családja, neje, a dánosai kert, stb.) — »Magunk közt.« Költemény. Móra Istvántól. — »A gyermekért.« Elbeszélés. Irta Bede Jób. — »Sziám-ország.« (Képpel: A szíami trónörökös első megborotválásának szertartása. — »A szíami nagy templom tornáca.« (Képpel.) — »A boszorkány-átok.« Elbeszélés. Irta Westall Vilmos, angolból fordította ifj. Szász Béla. (Képpel.) — »A korinthusi csatára megnyitása.« (3 képpel; 1. A görög király hajója a csatornán. 2. A görög királyné kettévágja a csatornát elzáró selyem szalagot. 3. A csatorna a kalamakii torkolatnál.) — »Natalia és fia, I. Sándor szerb király.« (Képpel: I. Sándor szerb király anyjával a Vaskapunál, szerb miniszterek és a Vaskapu-szabályozási vállalat főbb vezetői körében.) — »Postagalambverseny Przemysl és Budapest közt.« — »A méhek rajzása.« (Képpel.) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt. a Politikai Ujdonságok-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhiv. (Budapest, egyetem-utca 4. sz.)

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Aratás. Az aratási munkálatok az országban mintegy 7/10 részében teljesen befejeztettek ugyan, de az utóbbi napokban a hűvös időjárásnak, mely esővel, néhol jéggel és viharral köszöntött be, a gazdák nem sok hasznát vették. Az aratók és cséplők a munkában lassan haladhattak elő, — s a behordás főleg a felvidéken, a 24-iki nagy vihar közepett csaknem lehetetlen volt. Borzasztó orkánról ad hírt gibárti továbbá hernád-büdi levelezőnk. A vihar esti 7 órakor tört ki s rettenetes pusztítást okozott az egész vidéken, különösen Hernád-Büd, Pere, Kér és Szántó községek területén. Vastag élok fakat ketté tört vagy tövestől kicsavart; a kazal tetejét lehányta és pordzárjává aprította. A gabonakereszteteket úgy széjjel szórta, hogy azt senki többé össze nem bírja szedni. Egész gabonaasztagok széthanyattak, egyszerűen olyan pusztítás érte megint e vidéket, a melyhez hasonlóra öreg emberek sem emlékeznek. A villámias és égjähaború is folyton tartott s az eső szakadt. A Hernád folyó az idén már ötdöször kiöntött s minden vetemény elpusztult; a gabona a mely viz alá került, kicsirázott. Jéges volt a f. hó 27-én Keszthelyen; zivatart szórvaosan jelenek. Eső a következő állomásokon jelentettek: Csak-tornya, Árva Váralja, Trencsen, Sopron, Keszthely, Eger, Szolnok, Debrecen, Ungvár, Akna-Szalatina, Nagy-Varad, Szatmár és Késmark. A f. hó 28-án reggel esett az eső: Aradon, Akna-Szalatinán, Szatmár és Nagy-Varadon. Az időjárás nagyon hűvös s az éjél az ország számos helyén a hőmérő egész a 10° Reaumurra süllyedt. Szecs és hűvös, esős időjárásban a vegetáció lassan halad előre.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

!! TÁNCISKOLA !!

Halász József Imre
táncitanító tudatja a mélyen tisztelt közönséggel, hogy az ipartestület helyiségében (céh-ház) a f. hó 5-én **tánciskoláját megnyitotta**; ahol esténként gyakorlókat elfogad, valamint a jövő havi tanfolyamra kezdő tanulókat is.

3244./tkv. 1893. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Martók Juliánna** végrehajtatonak **id. Mindszenti Varga Ferenc** mint k. k. fia gyámja végrehajtást szenvedő elleni 8 frt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírószág területén levő, Szentes városában fekvő, a szentesi 13596. számú telekjegyző-könyvben A. t. 9394. rsz. a foglalt 11^{1/2} hold területű vekerzug 1/4 telekből kiskorú Mindszenti Varga Ferencet illető 1/2-ös része az árverést ezen megállapított kikialtási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1892. évi október hó 21-ik napján d. e. 9 órakor** ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a banátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1893. évi július hó 21-én.

A szentesi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

G A A L, kir. jbiró.

3347.—t. k. 893.

Póthírdetmény.

A szentesi kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint **Sóos Bálint** szentesi lakos végrehajtatonak **Dunahuti Mészáros Mátyás** szentesi lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 frt. s jár. iránti végrehajtási ügyében 3255.—93. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a szentesi 338. sz. tjkben A. t. 414. rsz. a. foglalt ház és udvarból Dunahuti Mészáros Mátyást illető 1/4-része s illetve a végrehajtási törvény 156. §-ánál fogva az egész ingatlanra és tartozékaira 679 frt. kikialtási árban ezen kir. járásbírószág épületében 1893. évi szept. hó 28-ik napjának délelőtti 9 órájára kitűzött árverés az 1881. 60. t. c. 167. §-a alapján **Cóhn Ignác és Somu** végrehajtató érdekében is, 100 frt. tőke követelése s járuléka kielégítése végett, megtartatni fog.

Kelt Szentesen, 1893. évi júl. 31.

A szentesi kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

G A A L, kir. járásbíró.

3394./t.k. 1893. szám.

Árverési hirdet. kivonat.

A szentesi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dr. Pólacsek Albert** végrehajtatonak özv. ifj. **Sarki Sándorné és társai** végrehajtást szenvedő elleni 34 frt. 80 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírószág területén levő, Szentes városában fekvő, a szentesi 1982. sz. tjk-ben A. t. 2502. rsz. a. foglalt ház, udvar és kertre az árverést 1792 frt.-ban ezen megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893-ik évi november hó 16-ik napján délelőtti 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiállított kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a banátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1893. évi aug. hó 2-án.

A szentesi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

G A A L, kir. járásbíró.